

Årsplan 2024/2025

Espira Evje

Barnehagens verdigrunnlag	4
Barnehagens formål og innhold	4
Barnehagen skal ivareta barns behov for omsorg	5
Barnehagen skal ivareta barnas behov for lek	7
Barnehagen skal fremme læring	9
Barnehagen skal fremme danning	10
Barnehagen skal fremme vennskap og fellesskap	12
Barnehagen skal fremme kommunikasjon og språk	15
Barnehagen skal sørge for et trygt og godt psykososialt barnehagemiljø	17
Barns medvirkning.....	18
Foreldresamarbeid og foreldres medvirkning.....	20
Tilvenning av nye barn	21
Samarbeid og sammenheng med skolen	22
Espira satsingsområder	23
Lokale satsinger	24
Vurderingsarbeid.....	25
Kontaktinformasjon.....	26

Vi er en Espira-barnehage

Espira består av rundt 100 barnehager fra Lindesnes i sør til Levanger i nord. I Espira har vi et mangfold av barnehager med lokale tradisjoner og tett tilknytning til nærmiljøet. Vi har også noe som er felles for oss alle. Vi har blant annet et felles barnesyn, felles satsingsområder og en felles metodikk for kvalitetsvurdering og utvikling av den pedagogiske praksisen.

Årsplanen bygger på barnehageloven og rammeplanen for barnehagens innhold og oppgaver.

Les om Espiras faglige profil her:

www.espira.no

<https://espira.no/barnehage/espira-evje/>

Les fakta om barnehagen her:

<https://barnehagefakta.no/barnehage/981007816/espira-evje-barnehage>

Hva er en årsplan?

I rammeplanen for barnehagens innhold og oppgaver står det at årsplanen skal vise hvordan barnehagen vil arbeide for å omsette rammeplanens formål og innhold og barnehageeierens lokale tilpasninger til pedagogisk praksis. Årsplanen er et arbeidsredskap for barnehagepersonalet og dokumenterer barnehagens valg og begrunnelser.

Basert på årsplanen utarbeider barnehagen planer for kortere og lengre tidsrom og for ulike barnegrupper etter behov. Disse planene publiserer vi på vår digitale kommunikasjonsplattform, Spireportalen.

Barnehagens fagområder

I rammeplanen er det definert syv fagområder som barn skal utvikle kunnskaper og ferdigheter innenfor gjennom undring, utforskning og skapende aktiviteter. Fagområdene skal ses i sammenheng, og alle fagområdene skal være en gjennomgående del av barnehagens innhold. Fagområdene tilsvarer i stor grad de fagene barna senere møter i skolen.

Arbeid etter fagområdene synliggjøres i barnehagens periodeplaner og ukeplaner, i Spireportalen.

Barnehagens verdigrunnlag

Ifølge rammeplanen skal barnehagens verdigrunnlag formidles, praktiseres og oppleves gjennomgående i barnehagens pedagogiske arbeid. Rammeplanen konkretiserer verdigrunnlaget ved å løfte noen områder som skal prege barnehagens arbeid gjennomgående.

Disse er: demokrati, mangfold og gjensidig respekt, likestilling og likeverd, bærekraftig utvikling og livsmestring og helse.

Barnehagens formål og innhold

Ifølge rammeplanen skal barnehagens innhold være variert og allsidig og tilpasses enkeltbarn og barnegruppen. Arbeidet med omsorg, danning, lek, læring, vennskap og fellesskap og kommunikasjon og språk skal ses i sammenheng og samlet bidra til barns allsidige utvikling. Rammeplanen har mål for personalet arbeid innen disse områdene. Vi arbeider hver dag mot disse målene.

I Espira arbeider vi systematisk med å heve kvaliteten på den pedagogiske praksisen. Vi har konkretisert rammeplanens mål om omsorg, danning, lek, læring, vennskap og fellesskap, kommunikasjon og språk og et trygt og godt psykososialt miljø til kjennetegn på kvalitet på den pedagogiske praksisen. Disse synliggjør vi i våres årsplan.

Barnehagen skal ivareta barns behov for omsorg

Hva	
I vår barnehage anerkjenner vi barnas følelser.	Det skal være rom for barnas ulike følelser, og vi skal i like stor grad være sammen med barnet i dets sinte eller triste følelser som de "gode".
Vi legger til rette for at barna gis mulighet for ro og hvile i løpet av barnehagedagen.	Når barna har behov for ro og hvile skal de få mulighet til å ta en pause, la tankene flyte, kunne trekke seg tilbake og søke ro, hvile og avslapping gjennom barnehagedagen.
I vår barnehage er måltidene preget av trivsel og god stemning.	Måltidet skal være en sosial arena som gir gode muligheter for å skape gruppetilhørighet og trivsel, og vi skal fungere som gode rollemodeller, samtalepartnere og støttespillere under måltidet.
I vår barnehage møter vi barna med positive holdninger.	Vi skal ha et barnesyn der vi ser på alle barna som unike og likeverdige individer. Vi skal være støttende, vennlige og varme.

Hvorfor
Omsorg er en forutsetning for barnas trygghet og trivsel, og for utvikling av empati og nestekjærlighet. Barnehagen skal gi barna mulighet til å utvikle tillit til seg selv og andre. I barnehagen skal alle barna oppleve å bli sett, forstått, respektert og få den hjelp og støtte de har behov for. Barnehagen skal aktivt legge til rette for omsorgsfulle relasjoner mellom barna og personalet og mellom barna, som grunnlag for trivsel, glede og mestring. Personalet skal arbeide for et miljø som ikke bare gjør barna til mottakere av omsorg, men som også verdsetter barnas egne omsorgshandlinger.

Hvordan
Slik jobber vi med å ivareta barns behov for omsorg: Med småspirene: En forutsetning for å kunne gi barna en fantastisk start på livet, er at barna føler seg trygge med voksne i barnehagen. Ved oppstart har barnet og foreldrene derfor en primærkontakt som de forholder seg til den første tiden.

Vi henvender oss til barna med navn, og møter dem med åpenhet og varme. Vi er opptatt av å se og legge til rette for hvert enkelt barns behov, og er fleksibel på rutinene i forhold til mat og søvn. Ved å lære å kjenne barnas behov er det lettere å tilrettelegge dagen på en best mulig måte for hver enkelt. Samtidig er det viktig å ha rutiner, slik at det er forutsigbarhet i det som skjer.

Med de de mellomste:

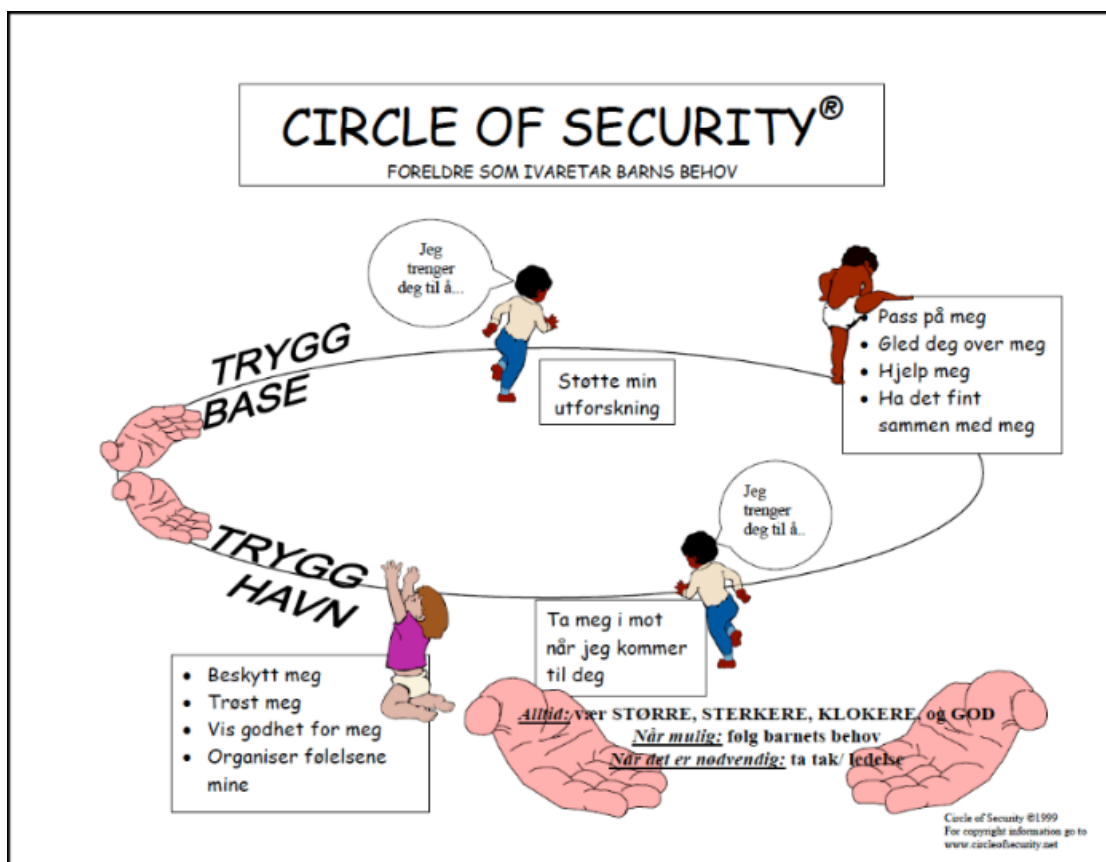
Vi fortsetter med å opparbeide oss tillit, ved å vise at vi er til å stole på, og er der når det trengs. Vi er til stede for trøst og omsorg, og bekrefte og anerkjenne barnas følelser på godt og vondt. Vi gir barna mulighet for hvile i løpet av dagen. Ved måltidet lar vi barna prøve selv, men hjelper til ved behov. Vi er tilgjengelige for barna gjennom dagen, og viser interesse for det de er opptatt av. Personalet skal oppfattes som varme og autoritative voksne.

Med skolespirene:

De største barna i barnehagen skal også føle seg trygge og ivaretatt. Det kan oppleves overveldende når de plutselig er de eldste i barnegruppa, og med det kan møte litt andre forventninger og utfordringer. Det er viktig at barna blir sett for den de er og at vi tilpasser opplegg og oppgaver ut ifra barnets evne og behov, og ikke alder.

I skolespireopplegget deltar voksne som barna kjenner godt, og som dermed også lettere kan støtte og hjelpe barnet gjennom skoleforberedende aktiviteter.

Personalet fortsette å være en trygg base og en trygg havn for barna (jfr. trygghetssirkelen som vi jobber etter)

Barnehagen skal ivareta barnas behov for lek

Hva	
Vi tilrettelegger for pedagogiske miljøer som inspirerer til lek.	I vår barnehage skal det være gode pedagogiske miljøer som inspirerer til lek. Barna skal få mange lekeideer og lyst til å leke.
I vår barnehage observerer vi barnas lek.	Vi skal være "skrudd på" og "tilstedeværende" slik at vi kan gå inn og støtte barna ved behov. Vi skal ha øye for barns lek, barnas relasjoner og det som skjer mellom barna.
I vår barnehage tilfører vi leken begeistring og glede.	Vi skal tilrettelegge for spennende erfaringer og opplevelser. Vi skal glede oss med barna, bruke humor, varme og latter.
I vår barnehage får leken god plass i dagsrytmen.	Hvordan vi organiserer barnehagedagen har betydning for hvilken plass vi gir barnas lek.

Hvorfor
Leken skal ha en sentral plass i barnehagen, og lekens egenverdi skal anerkjennes. Barnehagen skal gi gode vilkår for lek, vennskap og barnas egen kultur. Leken skal være en arena for barnas utvikling og læring, og for sosial og språklig samhandling. Barnehagen skal inspirere til og gi rom for ulike typer lek både ute og inne. Barnehagen skal bidra til at alle barn kan oppleve glede, humor, spenning og engasjement gjennom lek - alene og sammen med andre.

Hvordan
<p>Slik jobber vi for å ivareta barns behov for lek:</p> <p>Vi jobber prosjektbasert, og prosjektene tar utgangspunkt i barnas interesser her og nå. De voksne er engasjerte og observerer, og ut ifra barnas initiativ drives prosjektet frem i den retning barna beveger seg.</p> <p>Dette blir kontinuerlig dokumentert og får enda «nytt liv» gjennom barnas refleksjoner.</p> <p>FRYD:</p> <p>Espiras egen satsning på de fysiske lekemiljøene kalles FRYD. Satsningen gir rammen og retningen for vårt arbeid med å bruke miljøene til å fremme barnas lek, trivsel og utvikling.</p> <p>FRYD betyr begeistring, harmoni, glede og tilfredshet – alt dette er viktig for barns trivsel. Hver bokstav symboliserer noe helt spesielt:</p> <p>Fleksible: miljøer i bevegelse, slik barn er i bevegelse.</p>

Rom: De fysiske rommene inne og ute.

Yrende: Handlekraftige barn og yrende liv – rom som er til for å brukes og utforskes.

Deltakelse: Barn deltar og medvirker i et inkluderende fellesskap.

Lekene i barnehagen skal inspirere til utforsking, samhandling og felles aktivitet. Når det er nok leker til alle, blir leken også inkluderende. Det er ikke alltid lekene fra leketøyskatalogene som er de mest interessante. En samling fine sko eller fjær i ulike farger kan fenge de yngste barna i lang tid. Barns lek, læring og kreativitet blomstrer i inspirerende miljøer. (fra espira.no)

Med småspirene:

Vi legger til rette for barnas lek ved å lage lekesoner med materiell som stimulerer til oppdagelse og utforsking. Den voksne er aktivt med i leken, og snakker med barna om hva de gjør, hva de ser, og hva de har lyst til å gjøre. Andre ganger er den voksne observatør, og trår til om det trengs, både i forhold til selve leken, men også for å løse konflikter som kan oppstå. Leken skal være på barnas premisser. Småspirene har mye parallelllek, men vi oppfordrer dem også til å invitere andre inn i leken.

Med de mellomste:

Disse barna trenger større utfordringer enn Småspirene. Vi bygger videre på det barna allerede kan og liker. Den pedagogiske innredningen tar utgangspunkt i barnas interesser, og endres ved behov. Ut fra observasjoner og samtaler med barna blir lekesonene til. Det legges til rette for at barna kan leke i små grupper, og det skal være tydelig hva slags lek det skal være i hver sone, slik at barna kan finne frem selv. Barna får nødvendig støtte til å mestre leken. Det kan være hjelp til språk i rollelek, å forstå regler i en regellek, turtaking eller å takle nederlag ved å f.eks. tape i et brettspill. Personalet har fokus på leken, og observerer både ved å delta selv eller ved å se leken utenfra.

Med skolespirene:

Vi fortsetter progresjonen i leken ved å tilby og tilføre nye elementer. Dette kan være etter ønske fra barna, eller fordi personalet ser at leken stopper litt opp.

Skolespirene blir også kjent med noen utvalgte leker som er såkalte «grenseobjekter» i forhold til skolestart. Dette er utvalgte spill, regelleker, sanger og fortellinger som barna blir kjent med i barnehagen, og som de også møter i skolen som noe som da er kjent for dem.

For alle gruppene er uteleken viktig. Vi bruker aktivt både barnehagens område og nærområdet rundt, slik at barna får varierte utfordringer og erfaringer. Personalet setter i gang og legger til rette for ulik lek, ved å spille på barnas interesser, og ved å ta med forskjellig materiell ut eller på tur. Vi er ute minst en gang om dagen. Turene, og turenenes lengde øker etter hvert som barna blir eldre. Småspirene har nok med å ta en tur til en av de andre husenes uteområde, mens Skolespirene er på lengre ekspedisjoner.

Barnehagen skal fremme læring

Hva	
Vi tilrettelegger for et pedagogisk miljø som inspirerer barna til nysgjerrighet og utforsking.	Barn lærer mest og best når de kan utforske og bli nysgjerrige. De pedagogiske miljøene skal utvide barns erfaringer og skape mulighet for progresjon.
Vi fordeler oppmerksomheten godt blant barna.	Vi skal fordele oppmerksomheten godt blant barna og være bevisste på at alle barna skal sees og høres som enkeltbarn og i hele gruppen.
Vi dokumenterer barnas læringsprosesser i det pedagogiske miljøet.	Dokumentasjon synliggjør barnas aktiviteter, hva barna er opptatt av og hvilke temaer det jobbes med. Dokumentasjonen skal være synlig for barna selv og for andre.
I vår barnehage utfordrer vi barnas tenkning.	Å utfordre barns tenkning handler både om å ta barns tanker og meninger på alvor, samtidig utvide og trekke de videre. Vi skal vise barna at vi er interessert i hva og hvordan de tenker.

Hvorfor
I barnehagen skal barna oppleve et stimulerende miljø som støtter opp om deres lyst til å leke, utforske, lære og mestre. Barnehagen skal introdusere nye situasjoner, temaer, fenomener, materialer og redskaper som bidrar til meningsfull samhandling. Barnas nysgjerrighet, kreativitet og vitebegjær skal anerkjennes, stimuleres og legges til grunn for deres læringsprosesser. Barna skal få undersøke, oppdage og forstå sammenhenger, utvide perspektiver og få ny innsikt. Barna skal få bruke hele kroppen og alle sanser i sine læringsprosesser. Barnehagen skal bidra til læringsfellesskap der barna skal få bidra i egen og andres læring.

Hvordan

Slik jobber vi med å fremme læring:

Læring foregår på alle arenaer, og må ses i sammenheng med omsorg, danning, lek og hverdagsaktiviteter.

Med småspirene:

Personalet er tilstedeværende, og tilrettelegger for hvert enkelt barn slik at alle forstår, kan delta, og få støtte ut fra modningsnivå.

Med de mellomste:

Det som gjelder for Småspirene gjelder også for denne aldersgruppen. Vi lager gode planer, og bruker arenaer som uteområder, turer, samlinger og aktiviteter til læring. Vi jobber med temaer barna er interessert i, og oppfordrer til undring og utforsking.

Med skolespirene:

Det som gjelder for Småspirene og de mellomste er også gjeldende for Skolespirene. De fleste barn har en naturlig interesse for å utforske, og vi bruker denne interessen aktivt ved å tilby nytt innhold i aktivitetene, som eksperimenter, materiell og undring.

Barnehagen skal fremme danning

Hva	
I vår barnehage møter vi barna i det de er opptatt av.	Vi skal være interessert i hva barna er opptatt av, og ta oss tid til å undersøke og fange barnas interesser. Vi skal være nysgjerrige på hvordan verden ser ut fra deres ståsted, være lydhøre og vise barna at deres meninger og opplevelser har betydning.
I vår barnehage støtter vi relasjoner mellom barn.	Vi skal være til stedet i leken og samspillet, og skape et barnehagemiljø der alle er med i et inkluderende og godt fellesskap.

I vår barnehage støtter vi barna i å utvikle et positivt forhold til seg selv.	Barna skal oppleve å være gode nok slik som de er, ha tro på egne evner og egenskaper, og utvikle et positivt forhold til seg selv.
Vi legger til rette for at aktiviteter i barnehagen er meningsfulle for barna.	Vi skal finne ut hva barna er opptatt av og legge til rette for at barna opplever aktivitetene som meningsfulle.

Hvorfor
<p>Barnehagen skal støtte barna i å forholde seg prøvende og nysgjerrig til omverdenen og bidra til å legge grunnlag for modig, selvstendig og ansvarlig deltakelse i demokratiske fellesskap. Barnehagen skal fremme samhold og solidaritet samtidig som individuelle uttrykk og handlinger skal verdsettes og følges opp. Barnehagen skal bidra til at barna kan forstå felles verdier og normer som er viktige for fellesskapet. Barnehagen skal bidra til å fremme barnas tilhørighet til samfunnet, natur og kultur.</p> <p>I barnehagen skal barna få delta i beslutningsprosesser og utvikling av felles innhold. Barna skal støttes i å uttrykke synspunkter og skape mening i den verden de er en del av. Gjennom samspill, dialog, lek og utforskning skal barnehagen bidra til at barna utvikler kritisk tenkning, etisk vurderingsevne, evne til å yte motstand og handlingskompetanse, slik at de kan bidra til endringer.</p>

Hvordan

Slik jobber vi med å fremme danning:

Med småspirene:

Barn dannes i møte med andre. Derfor er det viktig at de voksne er tilstedeværende og tett på barna. Vi møter barna der de er, og passer på å være deltakende i lek og aktiviteter. Vi støtter dem når de utforsker og utfordrer egne grenser, og møter og støtter dem på følelser som måtte komme. Ved behov hjelper vi dem å komme videre.

Med de mellomste:

I denne aldersgruppen har barna fått mer utviklet språk. Vi utfordrer derfor barnas tenkning ved å undre oss sammen med dem og stille åpne spørsmål. Vi viser barna at det er mulig å løse uenighet på en god måte ved å snakke om det. Til hjelp bruker vi visuelle hjelpemidler, og selvfølgelig oss voksne som gode rollemodeller. Vi anerkjenner positive handlinger, og snakker om hvordan dette påvirker andre.

Med skolespirene:

Vi fortsetter å bygge opp under barnas selvfølelse ved å snakke positivt om barna og deres gode handlinger. Vi viser stor interesse for barnas verden, og viser respekt for det de sier. Vi jobber med temaer som vennskap og fellesskap, der barna er deltakende og i fokus. Skolespirene avslutter skolespireåret med en to dagers tur på leirskole sammen. Her opplever vi hvert år at barna styrker sine vennskapsbånd, og hver især opplever både mestring og personlig utvikling. Vi har stort fokus på fellesskapet, og hvert enkelt barns plass i dette.

Barnehagen skal fremme vennskap og fellesskap

Hva	
I vår barnehage er det en god blanding av organisering i større og mindre grupper.	I mindre grupper leker ofte barna godt og vi blir mer sensitive for barnas behov.
Vi hjelper barn som har behov for støtte i lek.	Vi har ansvar for at alle barn er inkludert i lek og at ingen barn faller utenfor lekefellesskapet.

<p>I vår barnehage snakker vi med barna om vennskap og fellesskap.</p>	<p>Vi skal støtte barna i utviklingen av sosial kompetanse og sammen med barna sette ord på både godt og vanskelig samspill. Vi skal sørge for at negative samspillsmønstre ikke fester seg.</p>
<p>I vår barnehage inviterer leker og materiell til felles lek og samspill.</p>	<p>Det skal være nok leker og materiell til at mange kan leke sammen, utvalget skal være variert og inspirere barna til å leke.</p>

Hvorfor

Sosial kompetanse er en forutsetning for å fungere godt sammen med andre og omfatter ferdigheter, kunnskaper og holdninger som utvikles gjennom sosialt samspill. I barnehagen skal alle barn kunne erfare å være betydningsfulle for fellesskapet og å være i positivt samspill med barn og voksne. Barnehagen skal aktivt legge til rette for utvikling av vennskap og sosialt fellesskap. Barnas selvfølelse skal støttes, samtidig som de skal få hjelp til å mestre balansen mellom å ivareta egne behov og det å ta hensyn til andres behov.

Hvordan

Slik jobber vi med å fremme vennskap og fellesskap:

Med småspirene:

Barna i denne gruppen er ofte nye for hverandre hvert år. Noen blir igjen på avdelingen, mens andre begynner. På høsten jobber vi mye med at de skal bli kjent med hverandre og rutinene på avdelingen. Vi oppfordrer de som allerede har gått på avdelingen ett år til å hjelpe de nye barna inn i gruppen. På denne måten knyttes bånd, og vennskap oppstår.

Med de mellomste:

Noen av disse barna har flyttet fra liten til stor avdeling. Tilvenning til ny avdeling blir startet allerede før sommeren. Dette fører til at når de kommer tilbake etter sommerferien, er de godt kjent på avdelingen, og med barna de skal være sammen med. De har også knyttet noen vennskapsbånd. Barn som begynner direkte på avdelingen har vært på besøksdager, og er også noe kjent. Vi bygger på dette når vi fremmer vennskap og fellesskap, og vi bruker mye grupper. Gruppene kan være voksenstyrte, med leker som krever turtaking, eller med rollelek der man må ta andres perspektiv. De kan også være barneinitiert, med en voksen observatør som griper inn og veileder ved behov. I mindre grupper er det lettere for personalet å observere samspillet mellom barna. Dette er viktig i forhold til forebygging av for eksempel mobbing.

Med skolespirene:

For disse barna utvider vi gruppene til også å gjelde andre avdelinger og de andre husene. Skolespirene fra alle tre hus er sammen to dager i uka. På denne måten får barna en større plattform å skape vennskap på, og det vil også fremme samarbeidet mellom personalet. Innad i denne gruppen deler vi opp i mindre grupper ut ifra hvilke skoler barna skal begynne på, slik at barn som skal begynne på samme skole har mulighet til å bli enda bedre kjent med hverandre. Det kan bety mye å møte en venn i klassen første skoledag.

Barnehagen skal fremme kommunikasjon og språk

Hva	
Vi forsterker vår kommunikasjon med kroppsspråk og konkrete etter behov.	Vi skal være reflekterte og bevisste på kroppsspråk, hvilke ord og setninger vi bruker i samtaler med barna, og bruke konkrete etter behov.
Vi bruker språket aktivt som støtte i lek og aktiviteter.	Vi skal bruke språket aktivt og støtte barns språkutvikling i alle hverdagens leker og aktiviteter.
I vår barnehage sørger vi for at alle barn får mulighet til å delta i samtaler.	Vi skal bevisst invitere inn barn i samtaler selv om de ikke ber om å være med selv.
I vår barnehage leker vi med språk, for eksempel gjennom regler, rim, ordlek og fortellinger.	I et godt språkmiljø inngår språklek og vi skal ha god språklig bevissthet når vi er sammen med barna.

Hvorfor

Barnehagen skal være bevisst på at kommunikasjon og språk påvirker og påvirkes av alle sider ved barnets utvikling. Gjennom dialog og samspill skal barna støttes i å kommunisere, medvirke, lytte, forstå og skape mening. Barnehagen skal anerkjenne og verdsette barnas ulike kommunikasjonsuttrykk og språk, herunder tegnspråk. Alle barn skal få god språkstimulering gjennom barnehagehverdagen, og alle barn skal få delta i aktiviteter som fremmer kommunikasjon og en helhetlig språkutvikling.

Hvordan

Slik jobber vi med å fremme kommunikasjon og språk:

Med småspirene:

Kommunikasjon, språk og språkutvikling gjennomfører hele barnehagedagen.

Det er store individuelle forskjeller på barns tidlige språkutvikling, og de voksne i barnehagen må bli godt kjent med barna for å kunne lese deres kroppsspråk og forstå deres kommunikasjon og språk.

Begrepstrening foregår i alle situasjoner, ved måltider, på- og avkledning, aktiviteter, samlinger, lek og andre hverdagsaktiviteter. Språk læres gjennom verbal og non-verbal kommunikasjon. Personalet benevner det barnet peker på, gjentar det barnet prøver å si på en riktig måte, gir det tid til å svare, og utvikler kommunikasjonen uten å presse barnet.

Med de mellomste:

Personalet tar utgangspunkt i det barnet allerede kan, og bygger videre på det. Samlingsstunder og høytlesing brukes bevisst til å utvide språket. Vi leser bøker, dramatiserer, tar opp ulike temaer, og synger sanger på flere språk. Og vi leker og tøyser med språket.

Med skolespirene:

I skolespireopplegget og på turene hvor Skolespira møtes på tvers av avdelinger og hus er opplegget basert mye på barnas initiativ, innspill og interesser. Vi har noen faste temaer gjennom året, som «Meg selv», brannvern og førstehjelp, samt en del skoleforberedende opplegg. Her står språk og kommunikasjon sterkt, og det er ukentlige samlingsstunder med sang og litteratur, flere turer til biblioteket og mye fokus på samtaler, samspill og rollelek, med de voksne som deltagere. Vi bruker også tid på å øve oss på å lytte til hverandre, og også på å fremføre noe mens de andre ser og hører på.

I tillegg får skolespirene tilpasset opplegg på avdelingene. Det kan være spill- og lekegrupper, ansvarsoppgaver og aktiviteter med bokstaver, tall og ord-lek, lyttetrening, samt språkgrupper med to eller flere barn sammen med en voksen.

Spirebiblioteket:

Dette barnehageåret starter vi opp vårt eget lille bibliotek i Espira Evje; spirebiblioteket. Dette blir fylt med nye og aktuelle bøker, som barna er velkomne til å låne med seg hjem.

Å lese sammen gir gode opplevelser for barna, og det å bli lest høyt for er en glimrende aktivitet for å utvikle fantasi, og så klart et rikere språk!

Barnehagen skal sørge for et trygt og godt psykososialt barnehagemiljø

Hva	
I vår barnehage skal alle barn ha det trygt og godt.	Vi skal forebygge tilfeller hvor barn ikke har det trygt og godt ved å arbeide kontinuerlig for å fremme helsen, trivselen, leken og læringen til barna.
I vår barnehage følger vi med på hvordan alle barna i barnehagen har det.	I tilfeller der vi får kjennskap til, eller mistanke om, at ett eller flere barn ikke har det trygt og godt, skal vi undersøke saken og finne egnede tiltak.
I vår barnehage skal barnehagedagen være noe som barnet ser frem til.	Vi skal sørge for at det er en kultur som verdsetter og anerkjenner mangfoldet i barnehagen. Alle barna skal oppleve å være en del av et fellesskap der de er betydningsfulle og bli møtt med respekt, medfølelse og trygghet.

Hvorfor
<p>Et trygt og godt barnehagemiljø innebærer at alle barn skal oppleve at de er inkludert i barnehagegruppen, opplever å være betydningsfulle for fellesskapet, og at det å gå i barnehagen er en positiv opplevelse som barnet ser frem til.</p> <p>I barnehageloven står det at alle barn har rett på et godt psykososialt miljø. Om et barn, foreldrene eller barnehagen mistenker, eller har kjennskap til at et barn ikke trives i barnehagen, har barnehagen aktivitetsplikt. Det innebærer at barnehagen skal undersøke saken, og lage en plan med tiltak om saken krever det. Foreldre og barn skal involveres og medvirke i disse prosessene.</p>

Hvordan
<p>Slik arbeider vi for å fremme trygge og gode psykososiale barnehagemiljø:</p> <p>Med småspirene:</p> <p>For å skape en barnehage med et godt psykososialt miljø legger vi først og fremst til rette for en god start for det enkelte barn. Det betyr blant annet gode strategier for tilvenning, forutsigbar dagsrytme og gode rutiner for overganger mellom aktiviteter. Vi legger opp til aktiviteter der barnet opplever mestring på sitt nivå, og der det blir anerkjent for den det er og det en gjør.</p>

Med de mellomste:

Barns opplevelse av seg selv og sin egenverdi utvikler seg i samspill med omgivelsene. Voksne er tydelige på å fremheve det positive i å være ulike, og passer på at dette blir akseptert i gruppa. Barna skal oppleve det trygt å være i barnehagen, og kunne stole på at den voksne griper inn om det skulle oppstå mobbing eller annen utestenging. Da skal vi handle raskt og ta grep som er nødvendige for at dette opphører. Vårt mål er hele tiden at barna skal føle seg som en del av fellesskapet, og være trygg i gruppa.

Med skolespirene:

Holdningsskapende arbeid er viktig. Vi veileder barna og setter tydelige rammer og grenser, samtidig som vi reflekterer sammen med barna over rett og galt, inkludering og ekskludering.

Barns medvirkning

Hva

Vi skal ivareta barnas rett til medvirkning i barnehagehverdagen.

Hvorfor

Barnehagen skal ivareta barnas rett til medvirkning. Barna skal jevnlig få mulighet til aktiv deltakelse i planleggingen og vurderingen av barnehagens virksomhet. Alle barn skal få erfare å få innflytelse på det som skjer i barnehagen. Barnehagen skal være bevisst på barnas ulike uttrykksformer og tilrettelegge for medvirkning på måter som er tilpasset barnas alder, erfaringer, individuelle forutsetninger og behov.

Hvordan

Slik legger vi til rette for barns medvirkning:

Med småspirene:

Vi tolker barnas signaler og kroppsspråk, og handler ut fra det vi ser. Gjennom innredning av rommene legger vi til rette for at barna kan delta i de daglige rutinene, som på- og avkledning, håndvask, måltid, lek og aktiviteter.

Med de mellomste:

Når barna blir eldre uttrykker de seg gjerne gjennom ord, og kan derfor medvirke på en annen måte. Vi skal være spørrende og lyttende til barnas ytringer, og sørge for at barna føler at deres bidrag blir tatt på alvor. Alt barna har mulighet til å klare selv skal de få mulighet til å gjøre, samtidig som vi oppfordrer dem til å prøve det de ikke kan. Dette gjelder for alle aldersgrupper.

Med skolespirene:

Vår oppgave er å sette barna i stand til å være herre i eget liv. Dette gjør vi å legge til rette for medvirkning ut fra alder og nivå. Det betyr at Skolespirene får mer ansvar og oppgaver enn de yngre barna, og vi utfordrer dem til å komme med innspill og ideer til oppgaver og aktiviteter de synes er spennende og som de kan vokse på. Vi legger også opp til en evaluering av de vi har gjort, slik at de får mulighet til å formidle sine tanker om det vi holder på med.

Også gjennom prosjektarbeidet kommer barns medvirkning i barnehagen godt frem. Ut ifra barnas interesser og initiativ legges det til rette for videre utforskning og lek. De voksne dokumenterer i form av bilder og samtaler med barna, og prosjektet lever videre med barnas fantasi og de voksnes tilrettelegging, f.eks. ved å tilføre nye materialer og tid og rom til utvidelse.

Foreldresamarbeid og foreldres medvirkning

Hva

Vi skal ivareta foreldrenes rett til medvirkning og arbeide i nært samarbeid og forståelse med foreldrene. Vi skal legge til rette for et godt foreldresamarbeid. Foreldresamarbeidet skal skje på individnivå, med foreldrene til hvert enkelt barn, og på gruppenivå gjennom foreldrerådet og samarbeidsutvalget.

Hvorfor

Samarbeidet skal sikre at foreldrene får medvirke til den individuelle tilretteleggingen av tilbudet. Både foreldrene og personalet må forholde seg til at barnehagen har et samfunnsmandat og verdigrunnlag som det er barnehagens oppgave å forvalte.

Intensjonen med foreldreråd og samarbeidsutvalg er at disse ordningene skal gi mulighet for å ivareta foreldrenes kontakt med barnehagen på en aktiv måte. Foreldrerådet skal fremme foreldrenes fellesinteresser og bidra til at samarbeidet mellom barnehagen og foreldregruppen skaper et godt barnehagemiljø.

Hvordan

Slik jobber vi for å fremme et godt samarbeid mellom hjem og barnehage:

Vi starter allerede før barna begynner i barnehagen, med foreldremøte og besøksdager på våren for de barna som skal begynne på høsten. Når barna begynner har vi oppstartsamtale, og vi har også oppstartsamtale med de som bytter avdeling. Vi møter barn og foreldre i garderoben om morgenen, der vi ønsker barnet velkommen med navn. Når barnet blir hentet forteller vi, ved hjelp av barnet om det er stort nok, litt fra dagen, og om hvordan den har vært. Ellers får foreldrene daglig informasjon gjennom Spireportalen.

Vi har jevnlig sammenkomster gjennom året, som foreldremøter, dugnader, høst- og sommerfest, og jul- og påskesammenkomster. I tillegg gjennomfører vi 2 foreldresamtaler i løpet av barnehageåret.

Gjennom årlig brukerundersøkelse kan foreldrene si sin mening om barnehagen. De har også mulighet til å selv innkalle til foreldreråd, eller ta kontakt med barnehagens samarbeidsutvalg om de har saker de ønsker å ta opp. Samarbeidsutvalget har to faste møter i året, og ellers ved behov.

Tilvenning av nye barn

Hva

En god og trygg tilvenning legger grunnlaget for en god barnehagetid. Espira har en egen standard for hvordan vi skal arbeide med tilvenning av nye barn: [Småspirestandard](#)

Hvorfor

Barnehagen skal i samarbeid med foreldrene legge til rette for at barnet kan få en trygg og god start i barnehagen. Barnehagen skal tilpasse rutiner og organisere tid og rom slik at barnet får tid til å bli kjent, etablere relasjoner og knytte seg til personalet og til andre barn. Når barnet begynner i barnehagen, skal personalet sørge for tett oppfølging den første tiden slik at barnet kan oppleve tilhørighet og trygghet til å leke, utforske og lære.

Hvordan

Slik legger vi til rette for en god tilvenningstid:

Før barnet begynner i barnehagen får foreldrene et tilbudsbrev, der tilvenningen i barnehagen blir beskrevet.

Vi bruker den såkalte «Jåttåmodellen» som base for vår tilvenning. Denne modellen tar hensyn til nyere småbarnsforskning, og tilrettelegger for en bedre tilknytningsprosess til barnets primærkontakt i barnehagen. Foreldrene deltar i barnehagens liv i minimum en uke, der de har ansvar for sitt eget barn mens det stelles, når det spiser, sover, leker, og under andre aktiviteter. Tilknytningspersonene i barnehagen er til stede sammen med foreldrene, og observerer hvordan barnet reagerer, og hvordan foreldrene møter barnet.

Etter hvert blir barnet kjent med tilknytningspersonen, og denne overtar mer og mer av omsorgen for barnet. Foreldrene er fortsatt med, og hjelper gjerne til med praktiske oppgaver. På denne måten blir foreldrene også mer kjent med barnehagens organisering, og oppnår både mer realistiske forventninger og større grad av trygghet. Dette får positive ringvirkninger for det videre foreldresamarbeidet, noe som igjen fører til større trygghet for barna.

Det essensielle med denne modellen er at barnet får tid til å venne seg til barnehagen og tilknytningspersonen sammen med foreldrene. Overgangen til barnehagen skjer mer skånsomt, og stressnivået til blir ikke like høyt som ved tradisjonell tilvenning hvor foreldrene forlater barnet tidligere.

Tilvenningen foregår i mindre grupper på to til fire barn. Barn og foreldre blir sammen tatt imot i barnehagen av sin faste tilknytningsperson. Disse får tid til å bli kjent med hverandre, og får anledning til å bygge nettverk. Barna blir trygge på hverandre, og de får bli kjent med andre foreldre.

For barn som bytter barnehage og begynner direkte på storbarnsavdeling, ser vi an individuelle behov i forhold til antall tilvenningsdager.

Samarbeid og sammenheng med skolen

Hva

Barna skal få gode opplevelser med å være eldst i barnehagen og møte arbeidsmåter og få erfaringer tilpasset det de er opptatt av og interesserte i. Barna skal bli kjent med skolen og hva som venter dem. Mange kaller tilbudet til de eldste barna for førskolegruppa, vi kaller det for Skolespira.

Hvorfor

Barnehagen skal i samarbeid med foreldre og skolen legge til rette for at barna kan få en trygg og god overgang fra barnehage til skole og eventuelt skolefritidsordning.

De eldste barna skal få mulighet til å glede seg til å begynne på skolen og oppleve at det er en sammenheng mellom barnehagen og skolen. Barnehagen skal legge til rette for at de eldste barna har med seg erfaringer, kunnskaper og ferdigheter som kan gi dem et godt grunnlag og motivasjon for å begynne på skolen. Barnehagen skal bidra til at barna kan avslutte barnehagetiden på en god måte og møte skolen med nysgjerrighet og tro på egne evner. Barna skal få bli kjent med hva som skjer i skolen og skolefritidsordningen.

Hvordan

Slik jobber vi med skolespira:

I Espira Evje er skolespireåret et år fylt av spennende aktiviteter og skoleforberedende temaer og opplegg. I tillegg er det også svømmekurs, skiskole og leirskole for barna dette året.

Vi lager grupper på tvers av hus og avdelinger, der vi prøver å legge til rette for at barn som skal begynne på samme skole får være i samme gruppe hele året. Det er vår erfaring at det kan være fint å kjenne noen man skal begynne på skole sammen med.

Hver onsdag formiddag møtes skolespirene og har et felles opplegg sammen i gruppene. Da er det ofte en samlingsstund hvor vi tar for oss ulike temaer, i tillegg til prosjektarbeid og frilek.

Hver torsdag er det heldagstur. I tillegg til å bruke de kjente og kjære turmulighetene vi har i nærområdet, biblioteket inkludert, tar vi også buss til andre spennende steder, som Henie Onstad senteret på Høvik, forskjellige museer i Bærum og Asker, teaterturer eller lignende.

Våren brukes i stor grad til å skape en trygg og god overgang til skolen. Vi bruker mye tid på undre oss og samtale rundt hva det vil si å begynne på skole, vi besøker nærskolene og får besøk av faddere derfra.

Espira satsingsområder

Hva

Espira har tre satsingsområder: Språk, realfag og bevegelse. Disse områdene er viktige for barns helhetlige utvikling og livslange læring. I Espira skal alle barn møte disse satsingsområdene på varierte og spennende måter.

Hvorfor

Språk, realfag, bevegelse, i kombinasjon med et sunt kosthold dekker grunnleggende områder som er viktige for barns utvikling her og nå, og i fremtiden. Kombinasjonen er viktig fordi kropp og hjerne henger sammen og påvirker hverandre gjensidig. Fysisk aktivitet påvirker barns trivsel og utvikling positivt. Realfaglig utforskning fremmer nysgjerrighet og vitebegjær. Realfaglige samtaler gir viktige språklige erfaringer, og språklige ferdigheter er igjen avgjørende for barnets lek og læring. Samlet gir våre satsingsområder barna verktøy til å forstå seg selv og verden, kommunisere og delta – og til å gi kropp og hjerne det de trenger for å spille på lag i lek og læring.

Hvordan

Slik jobber vi med språk, realfag og bevegelse:

Med småspirene:

Språk er til stede i alt vi gjør. Vi benevner og repeterer og snakker med barna hele dagen. Vi undrer oss sammen med barna, tilføyer nye ord og begreper, benevner våre handlinger, bekrefter og repeterer. Vi lærer barna gode måter å kommunisere på, ved at de voksne er gode eksempler, samt gjennom samlinger, lek og rollespill. Vi bruker språket til å skape relasjoner, delta i lek og som redskap til å løse konflikter.

Realfag: Barn er små oppdagere og er født nysgjerrige. I samsvar med Espiras barnesyn skal barna oppleve oss som deltakere i nysgjerrigheten, i et trygt, omsorgsfullt og inspirerende miljø. Vi skal bidra til at barna opplever og utforsker naturen og naturens mangfold, og får gode opplevelser med friluftsliv året rundt. Vi bruker matematiske og realfaglige begreper i samtale og lek med barna.

Bevegelse: Vi legger opp til aktiviteter der barna får bruke kroppen, ved å tilby allsidig grov- og finmotorisk aktivitet ute og inne. Vi går turer på forskjellig underlag for å videreutvikle motoriske ferdigheter, kroppsbeherskelse, koordinasjon og fysiske egenskaper.

Med de mellomste:

Språk: Vi har fokus på boklesing, eventyrfortelling, sang, rim og regler, og velger litteratur tilpasset barnas alder og interesser. Vi fortsetter med å utvikle ordforrådet, gjennom lekegrupper, samlinger, prosjektarbeid tilpasset gruppen, der barna får stille spørsmål, reflektere og undre seg

sammen med andre. Vi fortsetter språkstimuleringen ved daglige gjøremål. Vi støtter og oppfordrer barna til å uttrykke følelser, tanker og meninger.

Realfag: Barna skal ha daglig kontakt med natur, og utvikle respekt for denne. Vi lærer barna å ta vare på det vi har. Vi sorterer, klassifiserer, teller og måler i de aktiviteter der dette er naturlig, og utforsker, eksperimenterer og går på oppdagelsesferd.

Bevegelse: Vi er ute hver dag. Vi bruker aktivt barnehagens uteområde, og utvider uteleken til nærområdet rundt barnehagen, slik at barna får varierte utfordringer og erfaringer.

Med skolespirene:

Språk: Vi bygger videre på det vi allerede gjør, ved å utvide horisonten til barna. Vi velger litteratur tilpasset denne aldersgruppen, men passer også på at de har andre bøker å «falle tilbake på». I prosjektarbeid samtaler vi om det barna er opptatt av, og utfordrer dem til å samarbeide om løsninger. Vi oppfordrer barna til å ta ordet i forsamlinger.

Realfag: I tillegg til aktiviteter listet opp tidligere jobber vi for at barna skal utvikle respekt for naturen og det levende liv. Vi oppfordrer til å ta vare på naturen, og utvikle forståelse for at dagens handlinger får konsekvenser for fremtiden. Vi har eksperimenter der vi bruker Forskerfabrikken aktivt. Vi løser problemer gjennom å undre oss og være nysgjerrig.

Bevegelse: Skolespirene har heldagstur en gang i uka, der de går til forskjellige steder i barnehagens nærområde. Vi varierer og utvider turenens lengde, noen få ganger tar vi buss, trikk og tog. Dette gir variert utfordring, og oppøver utholdenhet. Vi gir støtte til utvikling av trygghet på egen kropp, positiv oppfatning av seg selv, og respekt for andres grenser.

Lokale satsinger

Hva

Snakke med barn

Espira Evje har de siste tre årene deltatt i Bærum kommunes kvalitetsprogram TETT PÅ, som har til hensikt å styrke kompetansen og kvalitet i barnehagene i Bærum.

«Snakke med barn» inngår i TETT PÅ satsningen, og er et opplegg fra RVTS (Regionale ressursentre om vold, traumatisk stress og selvmordsforebygging).

Hvorfor

Satsningen handler om å identifisere og støtte barn som har vært utsatt for traumatiske hendelser, som overgrep, vold og trusler.

Målet er at disse barna skal oppleve å møte voksne i barnehagen som tør å møte, lytte og snakke med dem. De ansatte i barnehagen skal få trening i å gjennomføre samtalene, og dermed være rustet til å snakke om vanskelige tema.

Hvordan

Slik jobber vi med lokale satsinger:

Et team fra barnehagen er utnevnt som «snakkefaddere». Disse mottar nødvendig kursing og veiledning fra rådgivere i PP-tjenesten og kompetanseteamet om «snakke med barn».

Snakkefadderne gir nødvendig opplæring videre til alle ansatte i barnehagen.

RVTS har utarbeidet et digitalt øvingsprogram med simulering av samtaler, som hver ansatt hos oss får grundig utforsket på plandager og møter gjennom året.

Vurderingsarbeid

Hva

Vi skal jevnlig vurdere det pedagogiske arbeidet. Det betyr at det pedagogiske arbeidet skal beskrives, analyseres og fortolkes ut fra barnehagens planer, barnehageloven og rammeplanen. Vurderingsarbeid handler om at vi jobber sammen om å forbedre praksisen i barnehagen.

Espira har utviklet sin egen systematiske vurderingsmetodikk, Espira BLIKK. Vi vurderer årlig kjennetegnene på kvalitet som er beskrevet under kapittelet «Barnehagens formål og innhold». Annet hvert år kommer pedagoger fra en annen Espira barnehage og observerer og vurderer den pedagogiske praksisen etter de samme kjennetegnene. Vi følger opp vurderingene med mål og tiltak for hvordan vi skal utvikle kvaliteten på den pedagogiske praksisen videre.

Hvorfor

Hovedformålet med vurderingsarbeidet er å sikre at alle barn får et tilbud i tråd med barnehageloven og rammeplanen.

Vurderingsarbeidet bygger på refleksjoner som hele personalgruppen er involvert i. Felles refleksjoner over det pedagogiske arbeidet gir personalet et utgangspunkt for videre planlegging og gjennomføring.

Hvordan

Slik jobber vi med vurdering:

Vi har et bevisst forhold til refleksjon gjennom pedagogisk dokumentasjon. Refleksjon er et viktig stikkord i det daglige arbeidet på avdelingen med barna, og på våre faste veiledninger for pedagoger og pedagogiske medarbeidere. Vi har også fast «refleksjonstid» på avdelingsmøter. Her tas det opp aktuelle tema/situasjoner fra hverdagen i barnehagen. Dette får avgjørende betydning for vårt videre arbeid.

Vi har laget et årshjul for å sikre god vurdering av arbeidet vårt i barnehagen. Vi vurderer blant annet de ulike områdene i rammeplanen, sett i lys av vårt pedagogiske arbeid. Vurderingsarbeid foregår både på avdelingsnivå, pedagogisk ledernivå og styrenivå.

Kontaktinformasjon

Styrer	Rachel Leonhardsen
E-post	evje@espira.no
Telefon	45 28 78 07
Adresse	Stanga 14-18, 1346 Gjøttum

